

VIRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam, 3712. szám

1957. február 2, szombat

4 oldal, 20 bani

DOLGOZÓ NÉPÜNK HATÁROZOTT SZÁNDÉKA MINDEN EREJÉVEL KÜZD A PÁRTJELÖLTE CÉLKITÜZÉSEK VALÓRAVÁLTÁSÁÉRT

FEBRUÁR
3

Holnap szavazunk

Holnap, február 3-án szavazunk. A városi és falusi dolgozók az urnák elé járulnak, hogy megválasszák képviselőjüket a Nagy Nemzetgyűlésbe. A mai napot alaposan ki kell használni: az agitátoroknak fokozniuk kell felvilágosító-mozgósító munkájukat, a néptanácsoknak pedig meg kell tenniük a szükséges előkészületeket a szavazás technikai folyamatainak biztosítása érdekében. Gondoskodni kell arról, hogy a szavazóhelyiségeket kellő időben feldisznítsák, berendezzék.

Nem kis feladat hárul a néptanácsokra a szavazóhelyiségek előkészítésében. Kétségtelen, hogy a szavazófülkéket és az urnákat már a legtöbb helyen előkészítették. A községi néptanácsok, Vladimirescu, Pécska, Szabadhely és más helyeken, már megtették az előkészületeket, kijelölték a szavazóhelyiségeket, sőt sok helyütt már hozzáálltak berendezéshez is.

Amint tapasztaltuk, a szavazóhelyiségeket nagyrészt rendbehozták, számos helyen szépen feldisznították, egyszóval előkészítették a választás napjára. Am több községben a szavazást az iskolában bonyolítják majd le. Ezekben a helyeken az iskolában szombaton, tehát a mai napon is folyik a tanítás. Ezért nem kezdhetnek hozzá a szavazóhelyiségek berendezéséhez. Ilyen esetekben a helyi néptanács végrehajtó bizottsága intézkedik, hogy a választáshoz szükséges kellékeket előbb szállítsák az iskolába, úgy, hogy ma délután egy-két óra alatt berendezhessék a termeket.

A 4. számú szavazókerület felé...

A zöldrefestett rácsos kaputól balra, fára erősített piros nyíl jelzi: A 4. számú szavazókerület felé! Az épület falain mindenütt jelmondatok, képes-újságok sorakoznak a nagynemzetgyűlési választással kapcsolatban.

Apró előszobába lépek. A padlóra terített szőnyeg, az ajtóval szemben elhelyezett állólükkör, a falakon függő képek kedvessé, szinte meghitté teszik a kisiny előszobát.

Az egyik ajtó mögül hangok szűrődnek ki. S mintha ez a hang nem volna ismeretlen számomra. Megállok az ajtó előtt és emlékeztetem kutatók: ki is lehet...? Filimon elvtárs! — jut eszembe — hogyan történhetett, hogy nem ismertem meg a hangját már az első pillanatban. Benyitok, valóban ő az. Ott áll a deresedő fejű vasutas az egyik agitátor előtt és hitetlenkedően néz rám, a választásokkal kapcsolatban.

Amint később kiderül, Filimon Gheorghe elvtárs a választókerület jelöltje. Midőn a vasárnapi előkészületek iránt érdeklődöm, büszkén tuskol be az egyik szomszédos helyiségbe.

— Tessék, itt a szavazókerület! — s jobb kezével nagyot kanyarít maga körül.

Széjjelnezzünk... Az ajtótlal balra piros-fehér drapírral bevont asztal, mögötte hétényű szék. Itt dolgoznak majd a választókerület megbízottai. Az asztal előtt virágcserepek sorakoznak. Jobbra szintén pirossal bevont asztal, székekkel. Ez a választókerület elnökönek, titkárnak és a hivatalos vendégeknek a helye. Előtte helyezték el a hatalmas urnát.

A bejárattal átellenben hat falke, amelyek vasárnap, a választások napján, szélesre tárt ajtókkal várják majd a szavazópolgárokat. Az egyik sarokban vitrin, benne könyvek sorakoznak. Mily érdekes életlen; tekintetem az első pillanatban Cezar Petrescu: Fekete arany (Aurul negru) című könyvének fedőlapjára

A községi néptanácsoknak és a pártalapszervezeteknek, valamint az NDF helyi tanácsainak arra kell törekedniük, hogy a szavazóhelyiségeket izlésesen feldisznítsák. Ez azonban nem elegendő. Szükséges, hogy a városban, a községekben és a falvakon is ünnepélyes légkört teremtsenek. Ezért a lakosok a választás napján tüzenek ki zászlókat, tegyenek virágot az ablakokba, hogy ezzel is kifejezésre juttassák: valamennyien átérzik ezen a nagy napon felelősségüket, amikor a Nagy Nemzetgyűlésbe választanak képviselőket.

A jelen választás előkészítésében a városi és falusi dolgozók nagy tömegei vettek részt. Mind a jelölő és fentartó gyűléseken, mind pedig a találkozó és néprőlések alkalmával a nagy tömegek kifejezésre juttatták egységes elhatározásukat, hogy február 3-án a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire adják szavazatukat.

Felémelő érzéssel járunk tehát vasárnap, február 3-án a honpolgárok az urnák elé. Örömmel és lelkesedéssel szavazunk, mert a jelöltek soraközt javasolták a Nagy Nemzetgyűlésbe, a néphatalom legfelsőbb szervébe képviselőnek. Ezért meg kell teremteni annak lehetőségét, hogy a választópolgárok ünnepélyes keretek között, zavartalanul leadhassák szavazatukat. Ennek feltétele az alapos előkészület, a jó szervezés. A néptanácsok végrehajtó bizottságai tegyék meg a szükséges intézkedéseket a szavazás zavartalan menete érdekében, alaposan elkészítsék elő a szavazóhelyiségeket, hogy minden honpolgár várakozás nélkül élhessen szavazati jogával.

esik, s büszkeség tölt el, hogy ma már hazánk fekete aranya, a föld drága, fekete vére, az olaj dolgozó népünk jöletéért, boldogságáért ömlik a Ploesti- és Cimpina környéki olajtelepeken. Erettünk merednek az égre a hatalmas vasvázak, a furortornyok, amelyeket a könyv cimlapija is ábrázol. Valahol a falon néphatalmaságunk címerében, arany buzakalásztól övezve, a hegyeket borító örökzöld fenyők árnyékában szintén ott látjuk a furortornyot. E beszédes jelkép, amely minden szimbólumnál többet jelent számunkra, mert arra emlékeztet bennünket, hogy elűztük hazánkból az imperalista élőködőket, akik nem elégedtek meg azzal, hogy hazánk földjének vért, a petróleumot habzsolják, hanem dolgozó népünk véreire is szomjuhoztak. Az emlékek bölcsbékébe teszik az embert, — nem árt tehát, ha a választások küszöbén erre is emlékezünk.

S valóban bennünk élnek az emlékek. Ezért fejezi ki a jobb oldali falat borító jelmondat valamennyiünk közös érzését, óhaját: „Eljen a Román Munkáspárt, a dolgozó nép vezető és irányítóereje, győzelmeink sugalmazója és szervezője!”

A szomszédos nagyobb helyiség falai mentén székek sorakoznak. Az egyik szögletben dobogó a zenekar számára. Itt tölthetnek majd kellemes perceket a választópolgárok a CFR zenekar hangjait mellett, vagy a CFR egységek művészeti együttesének műsora közben.

Azzal az érzéssel, meggyőződéssel távozzunk az Arad-keleti választókerület 4. számú Closca utcai szavazókerületének szavazóhelyiségéből, hogy vasárnap, a választások napján nem csupán a kötelesség vezérli majd ide a választópolgárokat, hanem az az élmény is, amely nagy ünnep hangulatával lopódzik be a dolgozó emberek szívébe s amely buzdítást, lelkesedést jelent elkövetkező munkánkban.

„Tiszta szívvvel szavazunk a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire”

A TEBA gyár kulturtermében csütörtök délután népgyűlés volt. A kerület választói közül sokan eljöttek, zsúfolásig megtelt a tágas és szép kulturterem. A népgyűlést Micu Ioan elvtárs, a Népi Demokrácia Frontja városi tanácsának alelnöke nyitotta meg. Beszédében ismertette a Népi Demokrácia Frontja Országos Tanácsának a közelmúltban megjelent kiáltványának néhány lényegesebb pontját, majd beszélt népi demokratikus rendszerünk számos értékes megvalósításáról.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó-beszéd után hozzászólások következtek. Többek között felszólaltak Bulboaca elvtárs, a Fierarul dolgozója, Barbier elvtárs, a városi közüzemektől, Pecican elvtárs, a TEBA gyárból és Musuc elvtárs ugyancsak a városi közüzemek dolgozója.

Felszólalásaikban, amelyeket most összevonva közlünk, rámutattak népi demokratikus rendszerünk nagyszerű eredményeire. Hangsúlyozták, hogy milyen kimagasló megvalósításokat értünk el mind ipari, mind pedig mezőgazdasági téren. Beszéltek arról is, hogy szociális és egészségügyi téren is kitűnő eredményeket értünk el. A

dolgozó parasztság körében különösen nagy örömet keltett egyes fontosabb termékeknél a kötelező beszállítás eltörlése. Ez a tény jelentős mértékben fokozza majd a város és a falu közötti árucserét. Az említett elvtársak felszólalásaiból kitűnt az is, hogy a polgári-földesuri rendszer idején Aradon képtelenek voltak megoldani a közúti közlekedés rendkívül fontos problémáját. Ma a városban kiterjedt villamosvasút és társasgép-kocsi hálózat biztosítja a közúti közlekedést. Öröndetes tény az is, hogy a néptanácsok hatáskörét kiszélesítik.

A felszólalók valamennyien kötelezettséget vállaltak: „Határozottan, tiszta szívvvel szavazunk a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire!”

Ezután Juhász Lajos elvtárs, Arad déli választókerülete nagynemzetgyűlési képviselőjelöltjének beszéde következett. Juhász Lajos elvtárs beszédében felsorakoztatta vívmányainkat, áttekintést adott a nemzetközi helyzetről, beszélt a választókerület különböző problémáiról.

Micu Ioan elvtárs szólalt fel ezután. Rámutatott arra: pártunk és kormányunk törekvése arra irányul,

hogy az egész dolgozó nép életszínvonalára továbbra is emelkedjék.

A TEBA gyárból felszólalt népgyűléses hangulata is bizonyította: dolgozó népünk még szorosabban vonja sorait pártunk és kormányunk köré. Bizonyította azt is, hogy vasárnap, február 3-án, a szavazók hatalmas többsége a Népi Demokrácia Frontja jelöltjeire adja le szavazatát, mert minden választó előtt tisztán áll, hogy ezzel a boldog jelenre és a még boldogabb jövőre adja szavazatát.

Megtörténtek az előkészületek

Ezekben a napokban városi szinten élénk előkészületek folynak a nagynemzetgyűlési képviselőválasztásokra. A szavazóhelyiségek nagyrészt már feldisznították, előkészítették a szavazófülkéket, s az urnákat.

A gáji héatosztályos vegyes iskolában létesített Arad nyugati választókerület 2. számú szavazóhelyiségében is serény munka folyik. Itt már elkészítették mind a szavazófülkéket, mind az urnákat. Dicséretet érdemel a Polychrom festékgár pártalapszervezete, amely ezt a szavazóhelyiséget patronálja. Az alapszervezet kezdeményezésére a gyár vezetősége Guzin

Eredményes agitációs munka

A 13. számú választókerületben, amelyhez Kísszentmiklósi lakossága tartozik, élénk és eredményes agitációs munka folyik. A választókerület szervezőtevélsége a Népi Demokrácia Frontja városi tanácsa részéről Jakobovits Izsák elvtárs, aki január 25-én jelentette: az agitációs munka eredményeképpen eddig az időpontig a kerület valamennyi (2376) választópolgára ellenőrizte, hogy szerepel-e a választói névjegyzéken.

Meg kell említenünk, hogy a mozgósító tevékenységben elsősorban a Refacerea konzervgyár, valamint a kollektív gazdaság agitátorai végezték kitűnő munkát.

Borivoj és Barbu Aron asztalosokat küldte ki a szavazóhelyiségbe, akik elkészítették a szavazófülkéket és az urnákat.

— Egy hordozható urnát is készítettünk — mondotta Docmanov Victoria, az NDF részéről —, mert a nyilvántartás szerint a körzetben mintegy huszonegy beteg van, akik nem tudnak eljönni. Azért, hogy minden szavazati joggal rendelkező állampolgár szavazhasson a február 3-i nagynemzetgyűlési képviselőválasztásokon, egy csoport hordozható urnával látogat majd el a betegekhez.

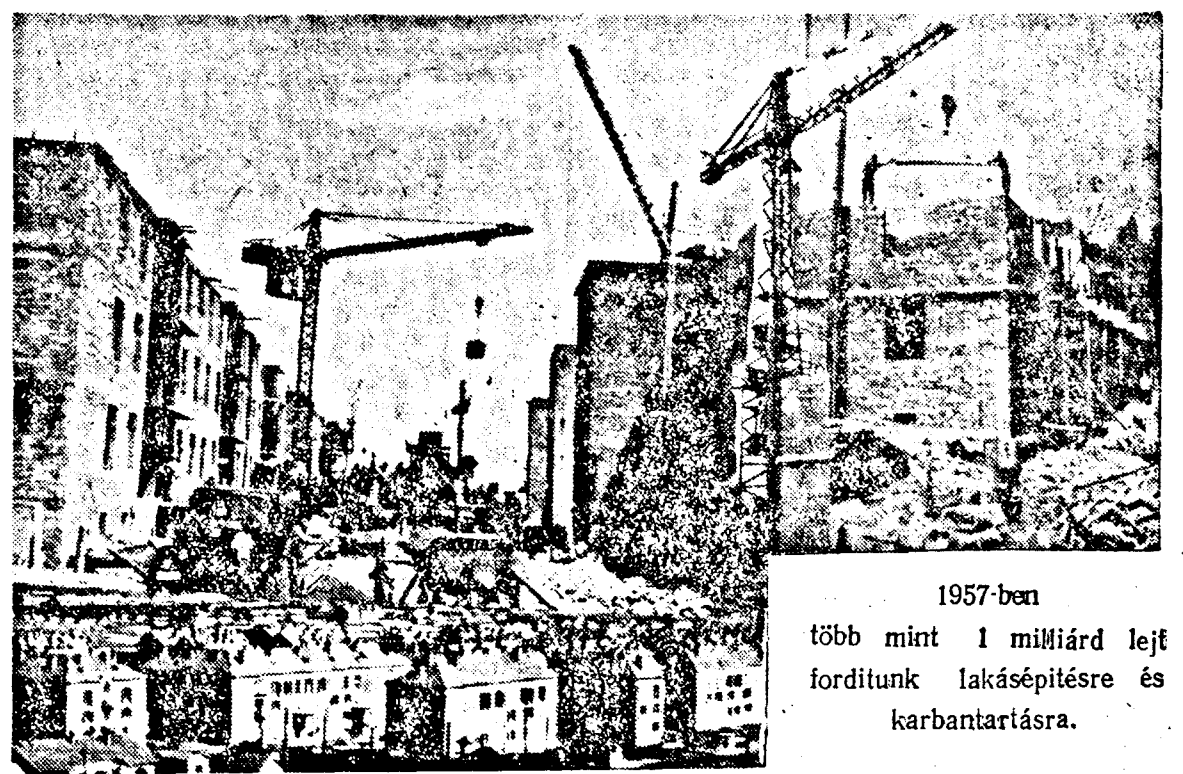
Beszédes számadat

A nagynemzetgyűlési képviselőválasztások előkészítésében a dolgozók nagy tömegei vettek részt. Ennek bizonyítékaként szolgálunk a következő adatok. Városunkban a jelöléseket támogató gyűléseken több mint hétezer honpolgár jelent meg. A találkozó-gyűléseken pedig 10.572 honpolgár vett részt. Az elmúlt napokban megtartott népgyűléseken több mint 4000 állampolgár jelent meg. Ezenkívül száz és száz városi és falusi lakos látogatja a választók házát és segítséget nyújt a választás előkészítésében.

Fokozott tevékenység

Ahogy közeledett a választások napja, úgy fokozódott a tevékenység a választók házaiban. Sok helyen feldolgozták a Népi Demokrácia Frontja Központi Tanácsának kiáltványát. Ezenkívül nagy gondot fordítottak arra, hogy a most először szavazó ifjaknak megmagyarázzák a választás jelentőségét. Ezzel kapcsolatban ismertették a múlt választások ellentmondásait és felhívták az ifjak figyelmét népi rendszerünk mélységesen demokratikus választási törvényének jelentőségére.

AZ NDF KIÁLTVÁNYA KÉPEKBEN

1957-ben több mint 1 milliárd lejt fordítottunk lakásépítésre és karbantartásra.

Községeinkben, falvainkban

Fiskut szocialista falu

Január 31-én jelentették Fiskut faluból, hogy a dolgozó parasztságot egytől-egyet belepített a helyi kollektív gazdaságba és a mezőgazdasági társulásba. Szerdán még öt dolgozó paraszt mondotta magát egyéni gazdálkodónak. Estefelé, amikor az agitátorok ismét felkeresték az öt dolgozó parasztot és beszélték nekik a szocialista mezőgazdálkodás előnyeiről, elhatározták, hogy ők is a közös, nagyüzemi gazdálkodás útját választják. Négyen megírták kérvényüket és belepített a helyi mezőgazdasági társulásba, egy dolgozó paraszt család pedig a kollektív gazdaság vezetőtanácsához nyújtotta be kérvényét.

Ilyenformán Fiskut falu lakosai, néhány külsőcsalád kivételével, a szocialista mezőgazdálkodás útjára léptek. Fiskut a választás tisztelőre szocialista faluvá vált.

Feldolgozták az NDF kiáltványát

Az elmúlt napokban a neudorfi kulturothtonban több mint 350 dolgozó paraszt előtt dolgozták fel a Népi Demokrácia Frontja kiáltványát. A gyűlés alkalmával a neudorfi választópolgárok egyöntetűen

ígéretet tettek: február 3-án valamennyien az NDF jelöltjeire szavaznak, mert meggyőződésük, hogy csak a nép képviselői vihetik sikerre a Román Népköztársaság munkásszótáinak akaratát.

Ez alkalommal mutatkozott be a helyi GTA dolgozóiból ujonnan alakult művész-brigád. A brigád a

választások tiszteletére különös gondallal állította össze műsorát, amely szavazatokról, énekekről, táncokról, román, német nemzeti táncokról és rövid jelenetekből állt. A kulturműsornak igen nagy sikere volt.

Wild Ferenc,
levelező

MEGVALÓSULT JAVASLATOK

Pankota községben a találkozó-gyűlések alkalmával a választópolgárok javasolták képviselőjelöltjüket a választás tiszteletére a Vasile Vladica utcában 21 székér követ terítették szét. A község dolgozó parasztjai készülnek a választásra, az NDF jelöltjeire szavaznak.

Az agitátorok munkája nyomán...

A vingai pártalapszervezet és a községi néptanács már az elmúlt évben is szép eredményeket ért el a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folytatott küzdelemben. Ezt a munkát az új esztendőben nagyobb lendülettel folytatják. A községi pártalapszervezet irányításával, amelynek Sabau Octavian elvtárs a titkára, mint egy ötven agitátor tevékenkedik, akik házról-házra járnak és igye-

keznek meggyőzni az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat a közös gazdálkodás előnyeiről. A jól képzett agitátorok lelkes munkájának tulajdonítható, hogy ezeidig 67 egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt család szakított a régi életmóddal és kérte felvétel a kollektív gazdaságba, vagy pedig a mezőgazdasági társulásba. A 67 család közül 14-en a kollektív gazdaságban, 53-an pe-

dig a mezőgazdasági társulásba kértek felvételüket, összesen mintegy 207 hektár földdel. Az agitátorok közül dicséretet érdemelnek Szőke István, Lénart János, Radu Ioan, Juhász Olga és még sokan mások, akiknek sikerült több egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt családot meggyőzniük a szocialista mezőgazdálkodás felsőbbrendűségéről.

— Az eddig elért eredmények — mondotta Caraciov Anton, a községi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, aki szintén több családot győzött meg — arra ösztönöznek bennünket, hogy fokozottabb lendülettel végezzük ezirányú munkánkat. A községben csupán 60 egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt család van még. Ezek meggyőzése áll mind a községi pártalapszervezet, mind a néptanács figyelmének központjában.

Bebizonyosodott, hogy a jól képzett agitátorok munkája nyomán a várt eredmények sem maradtak el. Szükséges azonban, hogy ezt a munkát ne kampányszerűen végezzék, hanem rendszeresen, mert csakis illy módon érhetnek el egyre jobb eredményeket a mezőgazdaság szocialista átalakításában.

A tanoncok munkakörülményeinek rendezése

A szakmai iskolák tanoncnövekedési munkakörülményeinek megújítása érdekében az Oktatásiügyi Minisztérium, a szakmai iskolákkal rendelkező más minisztériumokkal és központi intézményekkel egyetértésben rendeletet adott ki a tanoncok munkakörülményeinek rendezésére és munkával való túlterhelésük elkerülésére.

A rendelet előírja, hogy az elméleti, vagy gyakorlati oktatás időtartama nem haladhatja meg a napi hat órát, az átlagos napi foglalkoztatás pedig — a tanulásra való előkészületeket, a körökben kifejtett és más tevékenységeket is beleértve — nem haladhatja túl a napi nyolc órát. Az utolsó iskolai negyedéves gyakorlati oktatás napi nyolc óra lehet.

Külön tanrendet állapít meg a rendelet a mezőgazdaságban, a bányákban és az egészségügy ártalmatlan környezetben dolgozó tanoncok számára.

Az elméleti vagy gyakorlati oktatás első három órája után 20 perces szünetet kell tartani.

A második negyedév végén a tanoncok hetnapos tavaszi szünetet kapnak.

A rendelet megszabja a tanoncok napi és heti munkarendjét, amelynek keretében az oktatás, illetve gyakorlati tevékenységen kívül különös figyelmet fordítanak az egyéni tanulmányi és politikai tájékoztatási órákra, a művészi, műszaki, sport, vagy irodalmi körökben és a társadalmi szervezetek keretében kifejtett tevékenységekre, stb.

A tanoncok pihenőidejét éjjel 9 órai alvásból és ebéd után 1 óra pihenésből állítja össze.

A tanoncok szabadidejét hétköznapi és ünnepnapokon egyaránt kulturális-nevelő tevékenységre kell felhasználni. (Agerpres).

D. I. MENDELEJEV HALÁLÁNAK FÉLÉVSZÁZADOS ÉVFORDULÓJA

Ötven évvel ezelőtt, 1907 február 2-án 73 esztendő aggyasztán távozott az élők sorából, akit kortársai méltán neveztek „titánnak”. Valóban a tudomány óriása volt Dmitrij Ivanovics Mendelejev és munkássága a korszerű kémia és atomfizika alapját képezi.

Ivan Dmitrijevics Mendelejev tobojszki gimnáziumi tanár legkisebb gyermeke, Dmitrij Ivanovics 1834-ben született a távoli Szibéria hajdani fővárosában. Altyját korán elvesztette és kivételes műveltségű és akaraterejű édesanyja sok küzdelem közepette nevelte fel a már korai ifjúságától kezdve rendkívüli képességeket mutató fiát. Az ifjú Mendelejev minden érdeklődését az élő és holt természet, a gyárak és üzemek, az emberek. Ez a minden iránt érdeklődés haláláig jellemző volt rá és ennek tulajdonítható Mendelejev sokoldalúsága, a mindennapi élettel való elszállhatatlan kapcsolata.

Középiskoláinak elvégzése után 1850-ben sikerült bejutnia a pétervári tanárképző Pedagógiai Intézetbe. Itt kémiai, fizikai, matematikai, növénytan, állattan tanult és hamarosan kivált társai közül tehetség és szorgalom terén is. Intézeti tanulmányai befejeztével Szimferopolba, majd Odesszába került tanárként, de hamarosan visszatért Pétervárra, megtartotta magiszteri disszertációját és ezzel megszerezte azt a jogot, hogy külföldön folytassa tanulmányait. Franciaországi és németországi tanulmányutja során megismerkedett az akkori idők legkiválóbb vegyészével, akitől olyan hirtelen vette át a szert, hogy meghívta a nevezetesen, 1860-ban tartott karlsruhei vegyészkonferenciára, amely új utakat nyitott a kémiában.

1861-ben Mendelejev visszatért Pétervárra és előbb a Technológiai Intézet, majd 1865-ben a pétervári egyetem vegyértanára lett.

Mendelejev már régebben is igen vonzotta a különböző anyagok felépítésének kérdése, ezért sokat foglalkozott a kristályok szerkezetével, a cseppfolyós és gáznumi tes-

tekben ható erővel. Ezzel kapcsolatban felfedezte, hogy a folyadékmolekulák között ható vonzóerő (kohézió) a hőmérséklet emelkedésével csökken és egy bizonyos — az ültet folyadékokra jellemző — hőmérsékletig zéróvá válik. Ez a „kritikus hőmérséklet”, amely alá hűtve bármely gáz — megfelelő nyomás mellett — cseppfolyósítható, kiindulópontja lett a gyakorlati szempontból (hűtőtechnika) is nagyjelentőségű alacsony hőmérsékletű fizikájának.

Mendelejev érdeklődése ezután az oldatok kérdése felé fordult és ezen a téren is több értékes felfedezést tett (oldatok töménysége és fajsúlyja közötti összefüggés, tekintetbe véve a hőmérséklet okozta változásokat: az oldódással együttjáró hőképződés, illetve hőelvonás; az oldódás különböző esetei, stb.).

Az elméleti kutatások mellett Mendelejev élénken érdeklődött a termelés gyakorlati kérdéseiről is. Kidolgozta a hőalajleptelés korszerű rendszerét, jelentősen tökéletesítette a füsttelküli löpörgyűrt, javasolta a szén földalatti elágazásának bevezetését. Nagy támogatója volt a repülés gondolatának. Maga is tervezett kormányozható léghajót és jelentős segítséget nyújtott A. F. Mozsajszkijnak, a repülés oroszországi úttörőinek. A talaj termőképességének fokozása is foglalkoztatta és felismerte az iparosítás fontosságát.

Elete utolsó éveiben, mint a pétervári Mértékhatároló Főhatóság vezetője, (az egyetemi tanárságról ugyanis kénytelen volt az állandó áskálódások miatt lemondani) jelentős munkát végzett a mérlegek tökéletesítésére és a mérlegelés pontosságának elvi kidolgozására és növelésére érdekében.

Mendelejev munkásságának legjelentősebb része azonban a vegyi elemek rendszerezésére vonatkozó, valóban korszakalkotó munkája.

A tudomány haladásával egyre több, különböző elemet ismertek meg (számuk Mendelejev korában 60 volt), melyek fizikai és kémiai tu-

lajdonságai látszólag minden szabály nélkül, öletszerűen különböztek egymástól, illetve hasonlítottak egymásra. Mendelejev kutatásai előtt még az sem volt világos, milyen elv szerint kellene megkísérlni rendszerbe foglalásukat. A nagy tudós rendkívüli türelemmel kartonlapokra írta minden egyes elem nevét viszonylagos atomtömegével, valamint legfontosabb kémiai tulajdonságait, különösen vegyületeinek képletét.

Bámulatos intuíciója alapján azokat az elemeket, amelyek oxigénnel hasonló vegyületeket alkotnak, egy csoportba osztotta és atomtömegük szerint rendezte őket. Ekkor felismerte, hogyha a csoportokat az elemek közepes atomtömege szerint egymás alá (a Mendelejev táblázat mai formájában egymás mellé) helyezi, olyan táblázatot nyer, amelyben az elemek atomtömege szerint következők egymás után és az egyik csoportba tartozó kémiai és fizikai tulajdonságai hasonlóak. Mászóval, a növekvő atomtömegük szerint táblázatba foglalt elemek összes tulajdonságai periodikusan megismétlődnek (ezért nevezik a Mendelejev-táblázatot az elemek periódusos rendszereként). Bármely elem összes fizikai és kémiai tulajdonságait a periódusos rendszerben elfoglalt helye határozza meg. (Ez az úgynevezett „rendszer”). A legkönyebb elem, a hidrogén rendszer 1. a földön található legnehezebb elemé, az uráné 92).

Eleinte sok nehézséget okozott az, hogy több elem atomtömege nem ismerték pontosan és ezért (tulajdonságai alapján) olyan helyre került, amely atomtömege révén nem illette volna meg. De a későbbi pontos atomtömegmértékezők minden esetben Mendelejevét igazolták. Még ennél is nagyobb igazolása a Mendelejev-féle rendszernek az, hogy a megalkotása óta eltelt közel kilenc évtized alatt felfedezett 32 elem tulajdonságai révén pontosan beilleszkedik a periódusos rendszer eredetileg üresen maradt köcskébe, sőt a legutóbbi években mesterségesen előállított, úgynevezett „rendszámú” (92-nél magasabb rendszámú) elemek is az előrelátott tulajdonságokkal rendelkeznek. A természetes és mesterséges rádióaktívitás felfedezése és ezzel kapcsolatban az atomok és atommagok felépítésének megismerése megadta a Mendelejev-rendszer helyességének elvi bizonyítékát, megindokolta, hogy miért kell az elemek tulajdonságainak periódikusan megismétlődnie.

Az elemek Mendelejev-féle periódusos rendszere a tudományos előrelátás lehetőségének ragyogó példája, az átfogó természeti törvények létezésének megdönthetetlen bizonyítéka, a dialektikus materialista ismerelmélet egyszerű megértésére. Szabó Mária

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

Az Ifjúság Téli Szpartakiádjája

során az első szakasz befejezéshez közeledik. Február 17-én jár le a versenyek első szakasza és a sportközösségek egész sora még mindig nem közölte, mely sportágban hányan vettek részt a versenyeken. Kilyen ilyen „elénjáró” sportközösség van Aradon és pedig a Dinamo, a Voința Arta, a Stiinta, a Fl. Rosie UTA, a Locomotiva, az Energia Vilánygyár, az Energia I. Ranghe, a Recolta-Ipeil és a Locomotiva PTT. Ezeknek a sportközösségeknek sokkal komolyabban kell felfogniuk az Ifjúság Téli Szpartakiádjának ügyét és példát kell venniük a legjobb iskolai sportközösségektől, ahol ezt a nagyszabású tömegversenyt megfelelően felkarolták.

Legutóbb az 5. számú középiskola (sportoktató M. Mihalache) jelentette be az eddigi versenyek során résztvevők számát. Összesen 842-en vettek részt a különböző versenyeken és pedig:

sífutásban 15 fű, sakk-versenyen 28 fű és 170 leány, asztali tenisz

versenyen 26 fű, 112 leány, torna versenyen 28 fű, 175 leány, korcsolyázásban 10 fű, 80 leány, szánkó versenyen 28 fű, 170 leány.

A többi sportközösségek közül az Energia G. Dimitrov, a Progresul ICA, a Progresul, a CFR szakmai iskola és a 2. számú fémipari iskola jelentettek be pótlólag újabb résztvevőket az első versenyszakasz keretében és ezzel Aradon az Ifjúság Téli Szpartakiádjája versenyen az összes résztvevők száma 12.696-ra emelkedett.

Az Ifjúság Téli Szpartakiádjának városi szervező bizottsága legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a sífutó, korcsolyázó és szánkó versenyeket a városi szakasz keretében február 10-én rendezik meg Világos közsében. Amennyiben az időjárás nem lesz megfelelő, akkor február 17-én bonyolítják le ugyanott ezeket a versenyeket. Az összes többi sportágban a városi (II.) szakaszt február 17-én rendezik meg.

Nyolc mérkőzést játszik a román utánpótlás válogatott a Középkélefen

A Román Népköztársaság utánpótlás válogatott labdarúgó csapata, amely jövő héten keddén utazik el Egyiptomba, négy hét alatt 8 mérkőzést játszik Egyiptomban, Libanonban és Szíriában. A román együttes első mérkőzését Kairóban bonyolítja le és pedig február 8-án, 10-én és 13-án. Február 15-én Libanonba utazik az együttes, ahol szintén három mérkőzést bonyolít le: február 17-én, 21-én és 24-én. Válmennyi mérkőzés Beirutban kerül sorra. Végül Szíriában, Damaszkuszban március 1-én és 3-án játszik még két mérkőzést a román utánpótlás csapata, majd március hónap elején visszatér az országba. Lehetőség, hogy hazatérés előtt még 1-2 mérkőzést Törökországban is játszanak a román fiatalok.

Megkezdődtek a jégkorong bajnokság „B”-csoportjának küzdelmei

Az országos jégkorong bajnokság „B” csoportjában Radautiban megkezdődtek a küzdelmek és az első eredmények a következők:

Galaci Stiinta—Locomotiva TA-B) ROM Bukarest 3:2 (2:1, 1:1, 0:0), Csikszereadi Voința—Kolosvári Locomotiva 8:5 (3:2, 0:0, 5:3).

Japán atlétikai nemzetközi versenyeken

A japán atlétikai szövetség egyik szóvivője kijelentette, hogy a japán atléták ez évben három nagybajnokságot vesznek részt. Első sorban ott lesznek a moszkvai baráti játékokon (július 29—augusztus 10 között), rajtolnak az április 19-

én Bostonban sorra kerülő hagyományos maratoni futóversenyen és augusztus 21—szeptember 7 között pedig résztvesznek a Párizsban bonyolították a Törökországban kerülő diákvilág bajnokságon.

Néhány sorban

A prágai Dukla labdarúgó csapata 30 napos túrájának utolsó mérkőzésén a Szíriai Hadsereg csapata ellen 3:0 arányban győzött. A mérleg: 8 mérkőzés megnyertek, 2 döntetlennel végződött, 2 meccset pedig elvesztettek, 26 gólt rugtak, 10 gólt kaptak.

A Szovjetunió és a Lengyel NK válogatott ökölvívó csapatainak mérkőzését március 10-én tartják meg a lengyelországi Wrocławban. A Román Népköztársaság válogatott vízilabda csapata március második felében Lengyelországban mérkőzik, ahol ellenfele a lengyel és a német válogatott lesz.

Jól foglalkoznak a párttagok és tagjelöltek felvételének kérdésével

A pártélet hírei

A II. pártkongresszus többek között leszögezte, hogy pártunkban biztosítanunk kell azoknak a munkásoknak, — különösen a nagyiparban dolgozó munkásoknak — a számbeli növekedését, akik közvetlenül a gépnél dolgoznak, úgy, hogy a munkasém legyen túlsúlyban pártunkban.

Ezt az irányelvet tartotta és tartja szem előtt a Fierarul gyár párt-alszervezete is a párttagok és tagjelöltek felvétele terén kifejtett munkájában. Ily módon a munkában ki-tűnt legjobb dolgozókat vette fel a párttagok és tagjelöltek sorába, azokat, akik bebizonyították szerszetűket, ragaszkodásukat és hűségüket

pártunk és az egész munkásosztály ügyé iránt.

Az elmúlt évben ugyanis összesen 8 párttag és ugyancsak nyolc tagjelölt felvételével erősítette sorait a Fierarul gyár alapszervezete. A felvett párttagok és tagjelöltek 90 százaléka munkás eredetű. Ezeket a pártunkon kívüli aktív tagjai közül vették be a párttagok és tagjelöltek sorába. Ez az eredmény főleg annak tulajdonítható, hogy az alapszervezet büroja, élen Bergesz József titkárral, élén Bergesz József titkárral, konkrét feladatokat látott meg a párttagok számára. Így például Deák Lajos elvtárs, Popescu Gligorie, Petrov Petru és Costea Ti-

beriu elvtársakkal foglalkozott eredményesen, akiket sikerült bevonni a tagjelöltek sorába. Ezirányban jó példát mutatott Bulboacă Conrad büroja is, aki Sír Stefan-nal és Varga János-sal foglalkozott. A pártunkon kívüli körökben kifejtett politikai felvilágosító munka eredményeként mindkét elvtárs kérte felvételét a tagjelöltek sorába.

A párttagok és tagjelöltek felvételének kérdését a Fierarul gyár alapszervezete nem tartja kampányfeladatnak. Ezt bizonyítja az újabban kifejtett tevékenysége is. Ezideig ugyanis újabb két kérvény érkezett a bürohoz, ami arra enged következtetni, hogy az alapszervezet komunistái rendszeresen foglalkoznak ezzel a problémával.

Kitüntetett szövetkezeti dolgozók

Szlankó János

bádogos, 1949 óta tagja a Coopmetal termelőszövetkezetnek. A szövetkezetben kifejtett munkáját a Nagy Nemzetgyűlés 679. határozata munkáért jutalmazta.

A kitüntetett sürgő-forog a gulákba rakott fényes bádoghordók között, tanítja az ifjúságot, szakemberek gyűria őket, mert azt mondja: ilyenekre van szükség. Gondolatai, érzései összenőttek a szövetkezetrel, s ez érthető is, mert alapító tag. A Coopmetal bádogos műhelye az „ő keze alatt” nőtte ki magát. Ma már nem is műhely, hanem egy miniatűr üzem. A munkafolyamatok nagyrészt gépesítettek.

Bárhogy igyekszem irányítani beszélgetésünk tárgyát, a szakemberek állandóan visszatér. Búszkéségeről beszél: két fiáról, a jövő szakembereiről, mert hogy bádogosok lesznek, ehhez nem fér kétség. Pedig ki tudja? Egyelőre iskolába járnak. Az egyik ötödikes, a másik hetedik. A ségai iskola padjait nyitják...

— Meg sokat fagyoskodnak — vetem közbe, ismerve az iskola fűtési viszonyait.

— Bizony — bólogat — pedig Matus Jóskaival együtt — mutat munkatársra felé, aki nagy buzgalommal forgatja a forrasztóvasat, — készítettünk kályhakat az iskolának, ingyen, az iskola csak az anyag ellenértékét fizette a szövetkezetnek.

A fényképezés nehézségeibe ütközik. A kitüntetett nem szereti a népszerűséget. Pedig ez a kitüntetés velejárója. Végül mégis a fényképezőgép lencséje elé állt, mint ahogy a mellékelt kép is igazolja.

Manițu Iosif

az „Autouniversal” termelőszövetkezet elnöke. Irodája közvetlenül a portásfülké mellett van, s a portásfülké, ha nem is tágasabb, — de barátságosabb. Az elnök nem szereti a „fényűzést”. Ezt csak a telefonkészülék képviseli az irodában: szükségből. A sarokban kána-dai kályha dörög, ha az elnök nem felejtette el gyaloglással táplálni a tüzet. De elfelejté. A fal mellett keskeny lóca húzódik, amelyre az „ügyfelek” kezeslábasáról sok fémreszelék rakodott.

Manițu elvtárs 1952 óta a szövetkezet elnöke, s azóta a kis „kőcseréből” komoly üzem fejlődött. Annakidején a Marasesti utcában volt a szövetkezet, s munkatérme emlékeztetett az ókori katalombákra. Ekkor a szövetkezetnek mindössze 26 tagja volt. A mai tágas munkacsarnokokat önénejkülből, saját jövedelmük felhasználásából építették, s az állóalag gyarapodásával párhuzamosan a szövetkezeti tagok száma is rohamosan nőtt.

Mindezek mögött személytelenül húzódik meg Manițu elvtárs, a G. Dimitrov gyár egykori lakatos. A szövetkezet — pedig tovább fejlődik.

Hirtelen nem is tudja megmondani, hányféle választékot gyártanak. Mindent a megrendelő óhaja, észle szerint. Ezért tüntette ki munkáért meg a Nagy Nemzetgyűlés Manițu elvtársát.

A szövetkezet az utóbbi időben közvetve segíti az ILLA munkáját is. Vállalta, hogy minden hónapban 70 új kaput készítsen az államosított házak részére. Gondolom, nagyon sokan várják...

Mucsi Lajos

már 1952 óta a Coopmetal termelőszövetkezet műszaki vezetője. Kevésszavú, szerény, talán túlzottan szerény embernek tűnik. Amikor a munkáért megérdemelt jutalmát kéri, felhúzza a vállát:

— En csodálkoztam a legjobban, amikor erről értesültem.

— De mégis... — próbálkozom — ebből nem lesz újságírók...

A hivatalos közlőny megmagyarázza a kitüntetés okát. Itt van a szekrényben.

Kinyitja a szekrényajtót és az iratkötegek között keresgélik. Félhangosan meg is jegyzem:

— Egy ember, aki a szekrényben keresi érdemét...

A közlőny azonban szűkszavú. A kitüntetett is. De a szövetkezet dolgozó már többet tudnak. Sokan emlékeznek a Haviar-esetre, amely annakidején a faluj-ság visszatérő témaként szerepelt.

Haviar Dezső diszpécser egy időben rendszeresen elkészített reggelente, majd hirtelen feltűnően pontosan érkezett. A változást nem dörgedelmes szavak váltották ki, nem a kilitásba helyezett megrovás és általában semmi sem, amit közönségesen „meggyőző munka” alatt érteni szoktunk. Csak az történt, hogy Mucsi elvtárs, — aki félórával munkakezdés előtt szokott megérkezni, — a kapu mellé állt, s amikor megpillantotta a nótorius későt, megnézte óráját, de nem szólt, egy szót sem. Ez hatott... Mindenki tisztelt benne a vezetőt, a komoly szakembert és ezért szeretik is.

A szövetkezetben nincs fémhulladék vagy selejt, mert Mucsi elvtárs azonnal megjelenik a helyszínen és intézkedik. Ha eddig nem tudta, most már világos: ezért tüntette ki munkáért meg a Nagy Nemzetgyűlés.

Köbl János

gépkocsilakatos, az „Autouniversal” termelőszövetkezet alapító tagja. A városi közüzemek műhelyében tanult szakmát, majd magánócegnél dolgozott. 1950-ben megbeszélte hasonlósorsu szaktársával egy szövetkezet létesítésének tervét. Igenám, de ehhez legalább húszonöt tag szükséges. Megindult a szervezés, s a nagy munkában Köbl elvtárs elfelejtette saját magát is beszámolni a tagok közé. Így indultak huszonhatan, s ma már több mint kétszázan vannak. Miért kapott munkáért meg? Azért, mert soha még egy órára sem hiányzott munkahelyéről, előirányzatát rendszeresen 50—60 százalékkal túlteljesítette és még valamit...

Köbl Jánosról úgy beszélnek, mint a fiatalok tántómasteréről. Ez nagy szó, mert a gépkocsijavító szakmában az utóbbi időben alaposan megcsappant az utánpótlás. Hány fiatal munkát oktatott, nevelt szakmunkás? Olajos ujjain számolja:

— Costas — az egy, Varga Sanyi — kettő, Palkó — három, Oniu — négy...

— A tanítványok közül ki volt a legügyesebb?

— Palkó Vince, a góbe — állítja határozottan. Csavaros esze egyszerű hallásra megértette a szakma fortélyát.

Ki is tanulta egy év alatt, s aztán ellilant a gézengúz. Most egy erdőkitermelő vállalat műhelyében dolgozik.

Ugy tartja számon egykori tanítványait, mint egy gondos családapát, pedig csak harminchétf éves. A szövetkezet „vető-ránjának” munkájára, szorgalmára, tanítókészségére máris felfigyeltek a Nagy Nemzetgyűlés munka-éremmel jutalmazta.

(Hayti)

Hírek a magyarvilágból

„A forradalom éles fegyverét kell használni az ellenforradalommal szemben”

Kádár Jánosnak, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének beszéde a csepeli vasművek pártaktivája gyűlésén

BUDAPEST. (Agerpres.) A Népszabadság című lap január 31-i száma közli Kádár Jánosnak, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének a csepeli vasművek pártaktivája gyűlésén elhangzott beszédét.

Az utóbbi évek folyamán — mondotta Kádár — súlyos hibákat követtek el. Gyakran megsértették a szocializmus elveit. Most is vannak még hibák, de ezeket ki lehet és ki kell javítani. A munkások ne hallgassanak az ellenforradalmi ármánykodásaira, ne engedjék, hogy az ellenség bizonyos hibákat, avagy hiányosságokat arra használjon fel, hogy nyílt, avagy rejtett harcot folytasson a munkáshatalom ellen.

A munkástanácsok kérdésében Kádár hangsúlyozta, hogy a felszólított csepeli munkástanács tevékenysége nem a munkáshatalom érdekében, hanem az ellenforradalom céljait szolgálja és a „Szabad Európa” rádióállomás útmutatásait követi.

A munkástanácsokat az ellenforradalom napjaiban létesítették, — folytatta beszédét Kádár — és tevékenységükben a sorakba befurakodott, teljesen meg nem felelő elemek vettek részt. A jelenlegi feladat megfelelő irányítást nyújtani a munkástanácsoknak tevékenységükben. A munkástanácsok valóban hasznos és sikeres munkát fejtethetnek ki, amennyiben kommunizmus, a munkásosztály pártja vezeti őket.

Szükséges tehát — folytatta Kádár —, hogy a párt minél hamarabb megerősödjék. A párt a hatalomért folytatott harc vezetője, nagy vezérkara: a munkásosztály nem jöhet hatalomra anélkül és nem is tarthatja meg a hatalmat. A pártnak meg kell őrizni a marxizmus-leninizmus

eszméinek tisztaságát. Teljes határozottsággal a munkásosztály marad a vezető, amely a dolgozó parasztsággal szoros szövetségben gyakorolja a hatalmat. A haladó értelmiség segít a munkásosztályt, támogatja a forradalmi munkás-paraszt szövetséget.

Kádár rámutatott arra, hogy határozottan el kell kerülni az azelőtti szektás politikát és hasonló mértékben a Nagy Imre—Losonczi-csoport áruló politikáját. Örökölni kell pártunk sorainak egysége felett — mondotta Kádár. — A forradalom éles fegyverét kell használni az ellenforradalommal szemben, mivel ennélkül nem lehet megszilárdítani a szocialista erőket.

Kádár János beszéde befejező részében felhívta a párttagokat, tömörüljenek a párt köré, amely jelenlegi 150.000 tagjával jelentős erőt képez.

A csepeli vasművek pártaktivája határozatot fogadott el, amely többek között a következőket tartalmazza:

A csepeli kommunizmus egyetértene a forradalmi munkás-paraszt kormányt az utóbbi hetek folyamán az ellenforradalmi erőkkel szemben életbeléptetett erőes intézkedéseivel. Kéri a kormányt, hogy a jövőben is következetesen folytassa ezt a politikát az ellenforradalmi erők végleges megsemmisítésére.

A határozat a kommunizmus feladatát teszi, hogy leleplezzék a dolgozók előtt az ellenforradalom céljait és végezzék sorakban felvilágosító munkát.

A magyar nép óhaja jobb és bolder életet teremteni, — hangsúlyozza a határozat befejező része. Eppen

ezért, mi, csepeli kommunizmus, mindegyiket megteszünk, hogy munkáinkat a munkahelyén jobb munkával és javaslataival hozzájáruljon az ártermelés állandó növekedéséhez. Harcolni fogunk a békés munkát veszélyeztető s a rend megsemmisítésére irányuló bármilyen kísérlet,

a népmító jelszavak, a munkalegység ellen. Nem engedjük meg, hogy felelőtlen elemek ekek harmincadjára juttassák az utóbbi tizenkét év során a nép tulajdonába jutott gyárakat és üzemeket, megakadályozva ekképpen állandó egészséges és szocialista fejlődésüket.

A magyar menekültek sorsa az Egyesült Államokban

NEW YORK. (Agerpres.)

A Romulus American című amerikai lap közli az Associated Press sajtóügynökség beszámolóját a magyar menekültek amerikai helyzetéről. A magyar menekültek rosszul meggy a soruk. Sokan közülük alkalmi munkásként kénytelenek dolgozni. „Egy magyar ügyvéd, hordár Milwaukee-ben, egy orvos pedig a város kórházában éjeli dr. San-Francisco-ban 27 magyar menekült szemétki-hordónak ajánlott. Közöttük számos orvos és ügyvéd van”.

A tudósítás leírja, milyen körülmények között élnek a Kilmer-i táborban elhelyezett magyar menekültek. Egy volt üzlet tulajdonos kijelentette: Táborunk semmilyen sem különbözik a gyűjtőtáborról. A bándmód elképzelhetetlen. A menekülteknek tilos elhagyni a tábort és megtörténik, hogy gyermekek anyáknak nem engedik meg, hogy egyik táborból a másikba menjenek gyermekeik meglátogatására.

Haza akarnak térni a Franciaországba menekült magyarok

PARIZS. (Agerpres.)

A demokrácia francia sajtó közlése szerint egyre több Franciaországba menekült magyar akar hazatérni. Az utóbbi időben a Valenciennes-vidéki La Grange szénbányában dolgozó magyar fiatalok egy csoportja jelentette be hazatérési óhaját. Az egyik magyar ifjú a helybeli Liberté című lap munkatársa előtt kijelentette: „Becsaptak bennünket. Azt ígérték,

hogy bányászok leszünk, néhány hónap múlva lakást és jó fizetést kapunk. Most azonban csak napi egyszeri étkezésre telik. Nálunk, Magyarországon olyan bányába, mint amilyenben mi most dolgozunk, le sem engedik az embert. Ha gyalog is, de haza akarunk menni!”

A magyar menekültek kérvényt nyújtottak be a magyar követséghez és hazatérési engedélyt kértek.

Angliában érezhetően fokozódott a kommunista ellenes örület

LONDON. (Agerpres.) A TASZSZ

jelent: Angliában az utóbbi időben érezhetően fokozódott a kommunista ellenes örület és a demokratikus jogok elleni offenzíva. Kémhálózat szövi át az angol közigazgatást. Jelenleg az állami tisztviselők ugynevezett „lojalitásának” felülvizsgálására készülnek.

Angol lapok közlése szerint egyes állami intézmények vezetői titkos körrendeletet kaptak, amely szerint nyilván kell tartani „a biztonságát veszélyeztető személyeket”. E. Powell-nek a pénzügyminiszter titkárnak az angol Alsóházban tett interpellációra adott írásbeli válaszában kijelent, hogy nem tekintik lojalásnak azokat, akik „a közelmúltban a kommunizmuskal rokonszenveztek”, vagy „a kommunizmuskal rokonszenvező személyekkel voltak kapcsolatban”.

Számos politikai megfigyelő a „lojalitás” igazolásának „szabályaira” utalva hangsúlyozza, hogy annak szándékosan olyan a megszövegezése, ami nagy lehetőséget nyújt a rendőri ellenőrzésre irányuló hírek a széles tömegek tiltakozását váltották ki.

A Manchester Guardian hangsúlyozza, hogy számos képviselő, hírvessző és közéleti személyiség támogatásával különleges bizottság alakítottak a „titkos rendőri megfigyelést korlátozó” ellenkampány megszervezésére.

Az ország legnagyobb s mintegy 150.000 tagot számláló szakszervezete, az állami tisztviselők szakszervezete tiltakozott a készülő intézkedések ellen.

S. Mane, az állami szolgálatban álló szakemberek szövetségének főtitkára erősen elítélte az államapparátus kémek felfedezésére irányuló rögeszméjét.

L. Williams, a középfokú állami tisztviselők egyesületének titkára szerint a biztonság megővására hozott ugynevezett „intézkedések” veszélyesek a személyes szabadságjogokra.

Időjárás

Február 2-án, szombaton csapadékos idő várható, a havasodás később esővé változik. A hőmérséklet kissé emelkedik, napközben plusz 1 és plusz 4 fok között, éjszaka 0 és mínusz 3 fok között lesz. Méréseket szél, helyi ködképződés.

A következő 2 napon változókéony idő, eleinte nem változik a hőmérséklet, később kissé csökken.

Legújabb táviratok

A bolgár-albán kormánynyilatkozat szövege

TIRANA. (Agerpres.) Az ATA jelenti: A lapok közlik a bolgár kormányküldöttség, valamint az albán kormány és az Albán Munkapárt közötti tárgyalásokról kiadott hivatalos nyilatkozatot. A nyilatkozat rámutat arra, hogy a tárgyalások báráti és a kölcsönös megértés légkörében zajlottak le. A két kormányküldöttség közötti sokoldalú eszmecsere rávilágított a két ország közötti teljes véleményegységre, a megvizsgált kérdéseket, a nemzetközi és a Balkán-félszigeti helyzetet, valamint a két ország közötti kapcsolatokat illetően.

A magyarországi eseményekkel kapcsolatban az Albán Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormánya kijelenti, hogy a magyarországi ellenforradalmat a nyugati imperialista körök és az anti-marxista elemek szervezték. Meg akarták dönteni a nép hatalmát, a Horthy-rendszert akarták uralkomra juttatni és Európa szívében a iasizmus és az agresszió tüziészket akarták létesíteni. Az a tény, hogy a magyarországi demokratikus erők a szovjet hadsereg segítségével felszámolták az ellenforradalmat — hangsúlyozza a nyilatkozat — a magyar dolgozók és a haladó emberiség győzelme volt. A Szovjetunió, amikor a magyar kormány kérésére segítséget nyújtott a magyar népek, nemzetközi kötelezettségét teljesítette és megmentette a békét.

A magyarországi események ékesszólóan bizonyítják, hogy a népi demokratikus rendszer legyőzhetetlen és hogy a Szovjetunió vezető szocialista tábor egysége szétzúzhatatlan. A Magyar Népköztársaságot, mint a szocialista tábor aktív résztvevőjét, valamennyi szocialista ország s így Albánia is, Bulgária is teljes mértékben segíti.

A nyilatkozat befejező részében a két országnak a szomszédos államokkal való kapcsolataival foglalkozik. A két kormány — hangsúlyozza a nyilatkozat — úgy véli, hogy a balkáni béke fenntartása és megerősítése nagymértékben hozzájárul a világéke megszilárdításához. Eppen ezért a két fél kijelenti, reméli a Jugoszláv Szövetségi Népköztársasággal való kapcsolatoknak a jogegyenlőségen, az egymás szuverenitásának és területi épsége kölcsönös tiszteletben tartásának, az egymás belügyeibe való kölcsönös be nem avatkozásnak és a kölcsönös előnyök alapján való állandó megújulását. A két kormány kijelenti, hogy minden lehetőség megvan Albánia és Bulgária, valamint Görögország közötti kapcsolatok megújítására.

Az amerikai sajtó kommentálja Szaúd-Arábia királyának Washington-i látogatását

NEW YORK. (Agerpres.)

Az amerikai sajtó Ibn Szaud, Szaúd-Arábia királyának washingtoni látogatásával foglalkozik. Sajtójelentések kitérnek, hogy az Egyesült Államok kormányfője szívesen akarnak szítani az arab államok között, hogy ezzel is megkönnyítsék az „Eisenhower elv” alkalmazását.

„Az Egyesült Államok Nasser elnököt el akarja különíteni szomszédaitól — írja a News Week című folyóirat. — E célból megkísérli, hogy közeledést hozzanak létre Szaúd-Arábia és Irak között. Mint ismeretes, ez utóbbi a bagdadi katonai egyezmény tagállama.

Az amerikai kormánykörök úgy akarják ezt a „közeledést” elérni, hogy találkoztatás létesítsenek Szaúd-Arábia királyával és Illah iraki trónörökös között, aki hasonlóképpen hivatalos látogatást tesz az USA-ban.

A sajtó hangsúlyozza, hogy Irak és Szaúd-Arábia kapcsolatainak megújítása hozzájárul az amerikai befolyás fokozottabb megnövekedéséhez a világ e táján.

Ibn Szaud, Szaúd-Arábia királyának eddig csak Eisenhower elnökkel és Dulles külügyminiszterrel tárgyalt.

Az United Press hírügynökség közli, hogy a megbeszélések a Szaúd-Arábia-i légítámaszpontok bérleti szerződésének meghosszabbításáról, valamint a Szaúd-Arábiának nyújtandó pénzügyi és katonai segélyről folytak.

Az arab országok fűntető jellegű sztrájkja

KAIRÓ. (Agerpres.)

Az United Press sajtóügynökség közlése szerint január 31-én valamennyi arab országban egy órást tartó jellegű sztrájkot rendeztek az algériai nép nemzeti felszabadító harcra irányuló konzenzven jeléül. Egyiptomban a közfuvarozási vállalatok, a gyárak és üzemek, valamint az üzletek egy órai munkaszünetet tartottak,

az iskolák pedig felfüggesztették a tanítást. A szakszervezetek az egész országban nagygyűléseket rendeztek, melynek keretében a dolgozók együttérzésüket fejezték ki az algériai munkások sztrájkjával, akik, mint ismeretes Franciaország algériai politikájára elleni tiltakozásuk jeléül ezen a héten beszüntették a munkát.

Tárgyalások az amerikai katonai szakértők és a brit honvédelmi miniszter között

WASHINGTON. (Agerpres.)

Washingtonban néhány napja tárgyalások folynak amerikai katonai szakértők és Duncan Sandys, Nagy Britanniá kormánya által különleges meghatalmazással felruházott angol honvédelmi miniszter között.

A tárgyalások célja, hogy az angol fegyveres erők, elsősorban az atomfegyverzetek terén jelentős segítséget jussanak. Hasonlóképpen kéri az Egyesült Államokat, hogy végre egyezzen bele a Nyugat-Németországban állomásozó angol csapatok létszámának rég óhajtott csökkentésébe. Ez valamennyire könnyítene a katonai kiadások terhet, amely az angol nemzetgazdaság mind súlyosabb kérdésévé válik.

Mint egyik hírügynökség közli, az amerikai katonai szakértők tárgyalásuknak ahhoz, hogy a Nyugat-Németországban állomásozó angol

katonai erők létszámát ne csökkentessék. Hivatalos közlemény szerint az eddigi tárgyalások minden téren a „teljes megértés” jegyében folytak le. A hírügynökség ennek ellenére hangsúlyozza, hogy a Nyugat-Németországban állomásozó brit katonai erők kérdését még nem oldották meg. Az angol honvédelmi miniszter washingtoni utazását és magukat a tárgyalásokat fenntartással kísérik Londonban. Az angol közvélemény széles rétegei úgy vélik, hogy ezek a tárgyalások „Angliának az Egyesült Államoktól való függősége elismerését képezik”. A közvélemény keserűséggel tekint Anglia kényes helyzetére, akinek most a kérelmező szerepben kell válnia az amerikai kormány igény, vagy nemleje. „Alaszára. A válasz mindenesetre határozott tényező lesz számos politikai és gazdasági kihatású létfontosságú kérdésben.

Konzervatív- és munkáspárti képviselők bírálják a brit kormány állásfoglalását a Kelettel folytatandó kereskedelem kérdésében

LONDON. (Agerpres.)

Az angol képviselőházban megvitatatták Anglia állásfoglalását a Nyugat és Kelet közötti kereskedelemről vonatkozólag. A vita azzal a hírrel kapcsolatban robbant ki, hogy az Egyesült Államok tizenegy ország értekezletét akarja összehívni és újabb megszigorításokat akar rájuk kényszeríteni a Kelettel folytatott kereskedelem tekintetében.

Bevan munkáspárti képviselő tiltakozott az angol kormány behódolása ellen a nyugat-keleti kereskedelemre vonatkozó amerikai tiltakozással kapcsolatban. „Anglia sok kereskedelmi lehetőséget veszített el, mert nem volt hajlandó enyhíteni a tilalmon. Vajon feláldozzuk-e érdekeinket csupán azért, mert nem vagyunk képesek elég befolyást gyakorolni szövetségeseinkre?”.

Selwyn Lloyd külügyminiszter Bevannek adott válaszában kijelentette,

az a benyomása, hogy a munkáspárti vezető az követeli Angliától: független politikát folytasson, ami a kereskedelmet illeti.

Bebizonyosodott, hogy sem a konzervatív, sem pedig a munkáspárti képviselők nem helyeslik a brit kormányt a Kelettel folytatott kereskedelmi politikáját. Langford Holt konzervatív párti képviselő a munkáspárti képviselő kérdéséhez csatlakozott és követelte az ugynevezett „stratégiai termékek” listájának felülvizsgálását. Mint ismeretes, ezek kivételül a keleti országokba. Hangsúlyozta, a konzervatív párti képviselő, hogy a brit kormány „ész-szerűtlen” álláspontot helyezkedik akkor, amikor azt állítja, hogy a traktorokat katonai célokra is fel lehet használni.

Az United Press hírügynökség az angol alsóház tárgyalását kommentálva hangsúlyozza, hogy Nagy-Bri-

tannia mindinkább követeli a Kelettel folytatandó kereskedelem bővítését. A hírügynökség ezzel kapcsolatban így ír: „Angol diplomáciai körök véleménye szerint nehéz lenne elfogadni a nyugat-keleti kereskedelem csökkentését vonatkozó bármely amerikai javaslatot. A diplomaták lehetetlennek vélik, hogy Nagy-Britannia a jelen pillanatban fokozza a vasútgöngy mögötti országokkal való kereskedelmi megszorításait. Ezt politikai szempontból is lehetetlennek tartják. Mivel a közép-keleti hagyományos piacok nagyrészen a szuezi-úgy következtében elveszték s Japán és Nyugat-Németország újabb veszedelmes versenytársak, Nagy-Britanniának szükség van minden elérhető vevő megtartására. Ez olyan nézőpont, amelyben egyetértene a munkáspárti politikuskok, szakszervezeti vezetők és konzervatív felfogás felé hajló üzletemberek is”.

Brentano ismertette az NSZK kormánynyilatkozatát

A Német Szövetségi Köztársaság külpolitikájának vitája a Bundestagban

BONN. (Agerpres.)

A Bundestag január 31-i ülésén megvitatották a Német Szövetségi Köztársaság külpolitikáját, különös tekintettel Németország egységesítésére. Ezt a vitát számos nyugatnémet párt mind gyakoribb követelése váltotta ki. E pártok az ország külpolitikájának megváltoztatását követelik.

Von Brentano külügyminiszter a tárgyalások megkezdése előtt a Bundestagban ismertette a kormány nyilatkozatát. Ebből kitűnik, hogy a Német SzK kormánya az északatlanti agresszív tömb keretében folytatja Nyugat-Németországot felleggyverészt, hogy uralmi helyzetet biztosítson Németországnak a többi nyugateurópai állam között és megakadályozza Németországnak békés és demokratikus alapokon történő egységesítését. Von Brentano világosan értesre adta: a Német SzK kormányfője nem mondta le terveiről, hogy a Német DK-ban helyreállítsa a kapitalista rendszert és az egységesített Németországot bevonja a nyugati hatalmak agresszív tömbjébe.

Von Brentano átsiklott a fegyverzetek csökkentésének és az atomfegyver eltiltásának, valamint a biztonság szavatolásának kérdése felett. Csúpan a nyugati hatalmak ugynevezett „ellenőrzött leszereléséről” tett említést, s ezt is a német kérdés megoldásától tette függővé. „Az egységesítés, a biztonság szavatolása és

az ellenőrzött leszerelés — hangoztatta Von Brentano — szorosan összefügg egymással. Csak akkor lehet megtárgyalni komolyan a biztonsági rendszer minden változatát, ha ezt az összefüggést elismerjük és figyelembe vesszük. Von Brentano hangsúlyozta, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormánya elhatározta, megtesz mindent a NATO és a nyugateurópai szövetség állandó megszilárdítása érdekében.

Von Brentano nem ismerte el Németország jelenlegi és jövőbeni határának az Odera—Neisse-menti határvonalat. Nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a Német Szövetségi Köztársaság kormánya megtesz mindent, hogy kapcsolatokat tartson fenn a Szovjetunióval Németország egységesítése érdekében megvitatására. Brentano ezalkalommal is több durva kirohanást intézett a Szovjetunió ellen. A többi között kijelentette, hogy a Szovjetunióval nincs szándékában tárgyalásokat folytatni Németország egységesítésének helyreállításával kapcsolatban.

Ugyanígy ellenséges hangú kijelentéseket tett a szocialista tábor többi országairól is.

Az egész kormány-nyilatkozat a Német Szövetségi Köztársaság jelenlegi kormányának a nyugati hatalmak és elsősorban az Egyesült Államok politikájára iránti hűségnyilatkozata volt.